Langeafstandswandelpad trekt meer dan alleen maar pelgrimgangers

Gudbrandsdalsleden: wandelen waar de tijd stilstaat

Tussen Trondheim en Oslo ligt een lange weg. Een weg van kust naar kust, maar wel met een forse barrière ertussen: het Noorse bergland. Te voet en per paard en wagen werden ooit de lijnen uitgezet: de voorloper van de Europaweg E6 naar het noorden. Maar naast deze weg ligt een lang pad vol avontuur: Gudbrandsdalsleden, ook wel het St. Olavspad tussen Oslo-Trondheim genoemd. We nemen een kijkje in het hart van de route: Hamar en omgeving, het Gudbrandsdal en Dovrefjell, grof gezegd tussen Hamar en Hjerkinn.

TEKST & FOTOGRAFIE FRED GEERS

Weg van de snelweg in de voetsporen van handelaren, koningen en pelgrims

Het startpunt van Gudbrandsdalsleden in Oslo

Op weg door bergen en dalen naar Trondheim

Kvarstad Gård: overnachten en eten op het platteland rond Brumundal

De glooiende omgeving van Brumundal

De weg tussen Oslo en Trondheim vormde al lang een populaire route. Vanzelf ontstonden er overnachtingsplekken en pleisterplaatsen. Overnachten en eten moest immers elke reiziger. En zo was er na een dag onderweg altijd wel een goede plek om even te vertoeven, een stevige maaltijd te genieten en de nacht door te brengen. Veel van deze pleisterplaatsen in Gudbrandsdalen hebben de eeuwen getrotseerd en zijn nog steeds goede plekken om op te steken. Steeds meer langeafstand wandelaars uit Nederland en België hervinden de oude wegen waarover koningen en pelgrims op weg gingen van zuid naar noord.

Vrijheid in keuzes

Lang is de weg van Olso naar Trondheim ook. De ware pelgrim start op een zekere dag op het zuidelijkste puntje in Oslo en loopt elke dag gestaag zo'n vijftien tot dertig kilometer. Zo vanuit het Centraal Station loop je met je rugzak dwars door de nieuwe wijken aan de Oslofjord in noordelijke richting. Na een korte wandeling sta je bij de ruïne van de Hallvard-kathedraal in het Minneparken. Dit is ook het officiële startpunt van Gudbrandsdalsleden. Een stenen merkteken aan de voet van de ruïne markeert dat je zo'n 643 kilometer hebt te gaan. Het is nu een kwestie van de gemarkeerde route verder uitlopen.

> 'De weg tussen Oslo en Trondheim vormde al lang een populaire route'

In de diverse beschrijvingen van de route is het ook mogelijk zo je eigen route samen te stellen. De laatste jaren is er een steeds grotere belangstelling om stukken af te leggen die het leukst of het mooist zijn. Handig is ook om trajecten te kiezen die goed per openbaar vervoer te bereiken zijn. In het midden van het hele traject liggen diverse plekken waar je als wandelaar gemakkelijk de draad kunt oppakken. Een paar voorbeelden hiervan zijn Hamar, Ringsaker, Lillehammer, Tretten en Ringebu. Maar er zijn nog veel meer stations, waar je zo de wandelroute kunt starten. Door de combinatie met de trein ben je flexibel om het traject te kiezen dat het beste bij je past. En je bepaalt zelf hoe lang je wilt lopen. Een prettige gedachte is ook dat je de eindbestemming Trondheim altijd kunt halen met behulp van de trein. Overigens is op sommige trajecten ook bagagevervoer mogelijk zodat je met een dagrugzakje kunt volstaan.

Stilstaan bij de geschiedenis

In de regio Hamar is het heerlijk wandelen langs het grootste meer van het land: de Mjøsa. De overkant is te zien, maar in lengterichting komt het einde niet in zicht. Hamar was ooit een belangrijk kerkelijk centrum van de stad en daarom ook een logische plek op deze route. Binnen de ontwikkeling van Oost-Noorwegen heeft Hamar steeds een centrale functie gehad. Niet voor niets lopen we dan ook na een tijdje langs de ruïnes van een volgende kathedraal: Domkirkeodden. Deze middeleeuwse kathedraal is in de zestiende eeuw, tijdens de Reformatie, verwoest. Van wederopbouw is het nooit gekomen, maar de resten van het imposante bouwwerk zijn volledig met glas overkapt zodat je je waant in een glazen kathedraal. De akoestiek is zeer bijzonder; de oud-Noorse liederen die een zangeres hier laat horen zijn zonder geluidsinstallatie door het hele glazen bouwwerk goed te horen.

> 'Een stenen merkteken aan de voet van de ruïne markeert dat je zo'n 643 kilometer hebt te gaan'

De overkapping is een goede vondst die de oude functie van het gebouw doet herleven.

Een korte wandeling voert verder door het openluchtmuseum van Hamar, leuk om rustig rondkijkend doorheen te lopen. Iets verderop staat Pilegrimssenter Hamar; dit is ook een mooie overnachtingsplek met informatie over de hele tocht. Een ander markant punt langs de route is in het kleine plaatsje Sel. Naast het kleine houten kerkje staat het standbeeld van Kristin Lavransdatter, hoofdpersoon uit de boeken van de Noorse schrijfster Sigrid Undset.

Gastvrijheid

In Gudbrandsdalen staan van oudsher diverse boerderijen. Ze zorgden voor voedsel voor velen in het berggebied. Hier was het leven goed: de boerderijen floreerden en zorgden voor de nodige werkgelegenheid. Genoeg te doen op het platteland. En de voorbijkomende reizigers brachten eveneens geld in het laatje. Dat het op het platteland goed toeven is ervaren we bij Kvarstad Gård in de gemeente Brumundal. Naast het boerenbedrijf staat

Langs de Mjøsa is het goed wandelen

Een vorstelijke ontvangst op boerderij Kvarstad Gård

De tafel staat klaar tussen de boerderijgebouwen van Sygart Grytting

De ochtendzon verdrijft de mist boven de velden

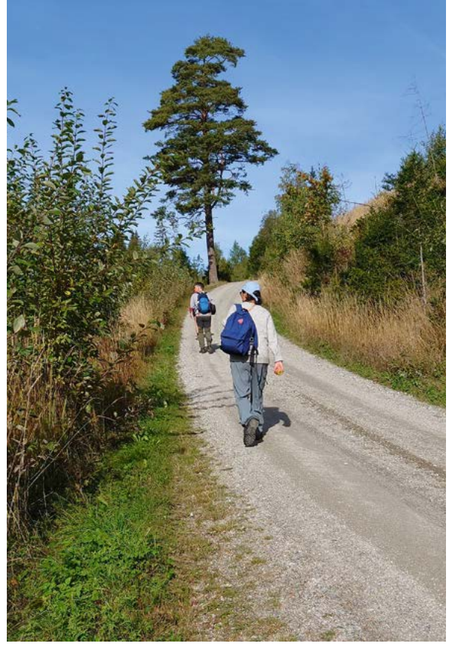
hier de gast centraal met de producten direct van het land of uit de nabije omgeving. Het gehele jaar door is hier leven in de brouwerij. De boerderij ligt idyllisch in het golvende cultuurlandschap. Landbouw, bosbouw en het ontvangen van gasten gaan hier hand in hand. Gastvrouw Helena en gastheer Hans Frogner doen er alles aan om de gasten zich thuis te laten voelen. Eenzelfde gastvrijheid ervaren we bij Sygart Grytting, waar het ontvangen van gasten al eeuwen hoog in het vaandel staat. Van oudsher werd hier uitgebreid opgestoken met rijk gedekte tafels. Het leven was aantrekkelijk op het platteland. Te midden van eeuwenoude houten huizen is het een stap terug in de tijd. Of misschien beter gezegd: tijdloos. Je ervaart hier wat het is om hartelijk ontvangen te worden op een ouderwetse manier. In de vroege morgen bijvoorbeeld met de geur van versgebakken brood.

Dicht bij de natuur

Na het boerenleven is het tijd voor de ervaringen in de bergen. Het vriendelijke Gudbrandsdalen maakt plaats voor het ruigere bergland. Maar aan de rand van de bergen maken we eerst nog even kennis met Ringebukirke, de enige overgebleven staafkerk in dit gebied, die uit de dertiende eeuw stamt. De achthonderd jaar oude houten palen staan er nog net zo gaaf bij als kort na de bouw, zowel binnen als buiten. Indrukwekkend om te zien hoe ze dit ooit hebben kunnen bouwen zonder de moderne hulpmiddelen. Bij graafwerkzaamheden zijn honderden munten uit de middeleeuwen gevonden.

Standbeeld van Kristin Lavransdatter, een van de hoofdpersonen uit de boeken van Sigrid Undset bij Sel kirke

Verder naar de volgende overnachtingsplek

‘In de regio Hamar is het heerlijk wandelen langs het grootste meer van het land: de Mjøsa’

Interessante uitleg over historische plekken onderweg

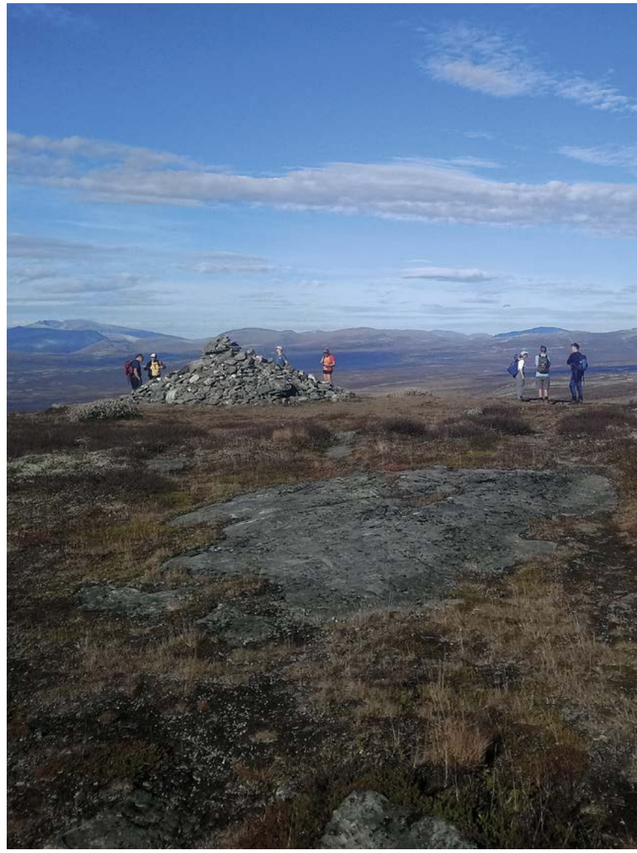
De staafkerk van Ringebu, een van de weinige nog overgebleven staafkerken

Steeds een beetje hoger de bergen in

Een mooie rustplek aan de rand van de bergen

Met het gevoel alleen op de wereld te zijn boven in de bergen

Norwegian Pullovers

De grootste collectie truien en vesten uit Noorwegen

Onze merken:
Dale of Norway - Norlender - Norwool

Hei!

Van harte welkom bij Norwegian Pullovers; dé bestemming voor authentieke Noorse truien en vesten met of zonder windstoppers. Ontdek onze prachtige collectie van o.a. Dale of Norway en Norlender, duurzaam geproduceerd in Noorwegen van 100 procent Noorse- of merino-wol.

Bezoek ons tijdens **Skandi Fest** op **10 en 11 mei 2025** op UNESCO-Werelderfgoed Schokland en ontvang bij aankoop van een Dale of Norway trui of vest € 25 korting! U kunt de collectie alvast bekijken op **www.norwegianpullovers.nl** of plan een afspraak voor een bezoek aan onze showroom op de Veluwe.

Ha det / tot ziens!

DALE NORWAY

Scan & Buy!

Norwegian Pullovers
Gortelseweg 73
8076 PR Vierhouten
0577 - 235 235 of
06 - 28 23 88 51
info@norwegianpullovers.nl

Bezoek ook onze website: www.norwegianpullovers.nl

Skandi Fest
10 & 11 MEI

Liefhebbers van Scandinavië én Schokland opgelet: zet het weekend van 10 & 11 mei vast in je agenda en scoor nu tickets met vroegboekkorting!

De traditionele Scandinavië Markt keert terug, maar nu in een nieuw jasje. Verwacht kraampjes met de mooiste en leukste Scandinavische producten, maar ook optredens, workshops en activiteiten voor jong en oud!

De markt is op zaterdag 10 en zondag 11 mei van 10.00 tot 17.00 geopend.

→ museumschokland.nl
Middelbuurt 3, 8319 AB Schokland, Flevoland

‘Het vriendelijke Gudbrandsdalen maakt plaats voor het ruigere bergland’

We verlaten de kerk en trekken de bergen in. De totale leegte zorgt weer voor een geheel andere ervaring. Waar nog bomen groeien scharrelen wat schapen en geiten rond. Maar na even klimmen tot boven de boomgrens kijk je alle kanten op en zijn er geen menselijke ingrepen meer te zien. Rust en ruimte alom. Een ideale plek om afstand te nemen van de dagelijkse beslommeringen. Het pad is gemakkelijk te volgen en kan niet misgaan met de duidelijke markeringen. In de verte doemt een herberg op.

Tot rust komen

Na de tocht over de bergen in alle stilte is het ook weer fijn om een plek te vinden voor een overnachting. In Hjerkinn is zo’n plek: goed om tot rust te komen in Hjerkinn Fjellstue. Hier komen al twaalfhonderd jaar mensen voor een stop midden in de bergen. Dit bergpension ligt midden in een verstilde omgeving; alleen natuur om je heen. In de vroege ochtend zijn de eerste paarden al actief. Hjerkinn is een populaire plek om met een paard eropuit te gaan. Als de zon opkomt verdwijnt de mist vanzelf; klaar voor een nieuwe dag om verder te trekken. Het wandelpad naar het noorden ligt er uitnodigend bij, maar dat is weer iets voor later…

Goed gemarkeerd de hoogvlakte over

Hjerkinn Fjellstue: al twaalf eeuwen overnachten aan de rand van de Noorse wildernis

GUDBRANDSDALSLEDEN, NOORWEGEN — PRAKTISCHE INFORMATIE

Ligging en bereikbaarheid

De start van het St. Olavspad in Oslo is goed per trein te bereiken. Vanuit het centrum is via bordjes en wegwegwijzers moeiteloos te zien welke kant het pad voert. Behalve het officiële startpunt zijn op de route tal van plekken waar de route te starten is in combinatie met openbaar vervoer. Het hier beschreven Gudbrandsdalsleden, ook wel het St. Olavspad tussen Oslo-Trondheim genoemd, loopt door het hart van de route: Hamar en omgeving, het Gudbrandsdal en Dovrefjell, grof gezegd tussen Hamar en Hjerkinn.

Klimaat en beste reistijd

De maanden juni, juli, augustus en september zijn het meest geschikt voor de tocht tussen Oslo en Trondheim. De stukken over wegen zijn wel langer goed te betreden, maar de stukken door de bergen zouden in de maanden daarvoor en daarna misschien te veel besneeuwd kunnen zijn. Het is raadzaam voor vertrek het weer goed in de gaten te houden en bij twijfel even te informeren naar de begaanbaarheid. De diverse Pelgrimscentra zouden je daarbij kunnen helpen. Zij weten ook vaak hoe de anderen het de laatste dagen ervaren hebben op het pad.

Accommodaties

Op het gehele traject tussen Oslo en Trondheim liggen diverse overnachtingsmogelijkheden variërend van hotels tot eenvoudige slaapplaatsen bij boerderijen of pelgrimscentra. Vooral boeiend zijn de overnachtingsplaatsen waar je in gesprek komt met de bewoners van de boerderij of de mensen van het pelgrimscentrum. In beide gevallen weten ze veel van de omgeving en zijn ze ingesteld op wandelaars. Leuke overnachtingsplaatsen zijn Kvarstad Gård (kvarstad-gaard.no) en Sygard Grytting (**grytting.com**) en Hjerkinn Fjellstue og Fjellridning (**hjerkinn.no**).

Meer informatie

- Het boekje *Het Olavspad, Gudbrandsdalsleden Noorwegen van Oslo naar Trondheim* (**op-vrije-voeten.nl**) geeft goede en praktische tips voor zowel de tocht, het traject, het vervoer en de overnachtingen:
- De website **pilegrimsleden.no/en/trails/gudbrandsdalsleden** maakt het mogelijk je eigen route uit te stippelen en je overnachting te zoeken.
- Voor wie de route wil fietsen: bij **viagaia.nl/en/webshop/cycling-guides** is de route per fiets verkrijgbaar.
- Boeken en hulp bij de wandelingen: **nordicpilgrim.com**